

a novine su izlazile do 1810. do kada je izašlo 176 brojeva. Uređivao ih je glavar javne nastave u dalmatinskoj vladi, Bartolomeo Benincasa, a od 1809. Nikola Dominik Budrović. Bile su raspačavane od kvarnerskih otoka do Boke kotorske što svjedoči da je zanimanje za hrvatsku riječ bilo veliko.

Kraljski je Dalmatin donosio prijevode talijanskih tekstova i ti su prijevodi bili izrazito puristični bez obzira na činjenicu što hrvatsko nazivlje nije bilo u to doba izgrađeno pa su prevoditelji češće posezali za novotvorenicama, čak i u tuđica koje su danas udomaćene, primjerice: *accademia – mudroskupština, concerto – skladnoudaranje, eloquenza – slatkogovor, organizzazione – složnoredje, urgente – teškopotriban, qualita – kakojstvo...*².

Za svoje doba purizam i novotvorenice nisu ništa neobičnoga, nego usuprot – posve su u skladu s leksikografom suvremenikom, Stullijem, ali i u skladu s dotadašnjom leksikografskom tradicijom.

Općenito se smatra da je uloga Kraljskog Dalmatina u pronosjenju i njegovanju hrvatskoga jezika u potalijančenoj Dalmaciji „neosporna za naš narod. On je pune četiri godine izlazio na hrvatskom jeziku i tako davao mogućnosti, da se naš jezik čita ne samo po samostanima i u Kačićevim pjesmama, nego da se po njemu doznaju i svjetski i domaći događaji, da se dakle pokaže kao posve prikladan za svaki dnevni i izražaj i poslovanje.“³

Sanda Ham

VIJESTI

NATJEČAJ ZA NAJBOLJU NOVU HRVATSKU RIJEČ

Objavljujemo natječaj za najbolju novu hrvatsku riječ koja do sada nije zabilježena ni u jednom hrvatskom rječniku. Prednost imaju zamjene za anglizme.

Nova hrvatska riječ može biti riječ koju ste sami smislili, čuli ili pročitali. Broj riječi kojima se možete natjecati nije ograničen. Uz riječ nam navedite i njezino značenje i po mogućnosti podatak o tom gdje ste ju pronašli.

Pobjednici će biti proglašeni u travanj-skom Jeziku 2007., 2. broju 54. godišta. Nagrade su sljedeće:

1. mjesto – 2 000 kn
2. mjesto – 1 500 kn
3. mjesto – 1 000 kn,

a dobre ćemo riječi objaviti u Jeziku.

Natječaj je otvoren od listopada 2006. do završetka Dana hrvatskoga jezika, do 17. ožujka 2007. Prijave šalžite na Jezikovu adresu Bijenička 97, Zagreb ili na e-adresu jezik@ffos.hr. Pošaljite svoje puno ime i prezime, kućnu adresu i telefonski broj.

Uredništvo

² Iscrpan popis vidi u Vinceovim Putovima hrvatskoga književnog jezika, Zagreb, 1990., str. 106.–111. Ovdje su hrvatski primjeri preslovljeni u suvremeni slovopis.

³ Isto, str. 114.